

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా వః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్థస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, వింశ, ఏకవింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,

కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోస ధ్యానమ్ ॥

వ్యోసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కృణం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వైష్ణవాయ నమోనమః ॥

సాపర్ణోపాఖ్యానమ్-1 అధ్యాయ:-20 వింశో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ
 కద్రూవినతయో: పణబన్ధః, కద్రావ సర్పాణాం శపనమ్, బ్రహ్మణా తదనుమోదనం చ.
అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సాపర్ణే వింశో2ధ్యాయ: ॥ 20 ॥

సౌతిరువాచ

(ఏవం శష్ఠేషు నాగేషు కద్రూవా చ ద్విజసత్తమ్ ।
 ఉద్విగ్నః శాపతస్తస్యాః కద్రూం కర్కోటకః అ2బ్రవీత్ ॥

మాతరం పరమస్త్రీతస్తదా భుజగసత్తమః ।
 ఆవిశ్య వాజినం ముఖ్యం వాలో భూత్వాజ్ఞానప్రభః ॥

దర్శయిష్యామి తత్రాహమాత్మానం కామమాశ్వస ।
 ఏవమస్త్థితి తం పుత్రం ప్రత్యువాచ యశస్వినీ ॥)

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సాపర్ణే వింశో2ధ్యాయ: ॥ 20 ॥

అధ్యాయ:-21 ఏకవింశో2ధ్యాయ: ఆస్తీకపర్వ
 సముద్రవర్ణనమ్

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సాపర్ణే ఏకవింశతమో2ధ్యాయ: ॥ 21 ॥

సౌతిరువాచ

తతో రజన్యాం వ్యుష్టాయాం ప్రభాతే2భ్యుదితే రవౌ ।
 కద్రూశ్చ వినతా చైవ భగిన్యాతే తపోధన ॥ 21 - 01 ॥

అమర్షితే సుసంరభే దాస్యే కృతపణే తదా ।
 జగ్ముతుస్తురగం ద్రష్టుముచ్చైః శ్రవసమన్తికాత్ ॥ 21 - 02 ॥

దద్యుశాతే2థ తే తత్ర సముద్రం నిధిమమ్భుసామ్ ।
 మహాన్తముదకాగాధం క్షోభ్యమాణం మహాస్వనమ్ ॥ 21 - 03 ॥

తిమిగ్గిలర్ఘుషాకీర్ణం మకరైరావృతం తథా ।
 సత్త్యైశ్చ బహుసాహస్రైర్నారూపైః సమావృతమ్ ॥ 21 - 04 ॥

భీషణైర్వికృతైరన్యైరోర్జైర్జలచరైస్తథా ।

ఉగ్రైర్నిత్యమనాధృష్యం కూర్మగ్రాహసమాకులమ్ ॥

॥ 21 - 05 ॥

ఆకరం సర్వరత్నానామాలయం వరుణస్య చ ।

నాగానామాలయం రమ్యముత్తమం సరితాం పతిమ్ ॥

॥ 21 - 06 ॥

పాతాలజ్వలనావాసమసురాణాం చ బాన్ధవమ్ ।

భయంకరం చ సత్త్వానాం పయసాం నిధిమర్ణవమ్ ॥

॥ 21 - 07 ॥

శుభం దివ్యమమర్త్యానామమృతస్యాకరం పరమ్ ।

అప్రమేయమచిన్త్యం చ సుపుణ్యజలమద్భుతమ్ ॥

॥ 21 - 08 ॥

ఘోరం జలచరారావరౌద్రం భైరవనిఃస్వనమ్ ।

గమ్భీరావర్తకలిలం సర్వభూతభయంకరమ్ ॥

॥ 21 - 09 ॥

వేలాదోలానిలచలం క్షోభోద్వేగసముచ్చితమ్ ।

వీచీహస్తైః ప్రచలితైర్పుత్యంతమివ సర్వతః ॥

॥ 21 - 10 ॥

చన్ద్రవృద్ధిక్షయవశాదుద్వత్తోర్మిసమాకులమ్ ।

పాశ్చజన్యస్య జననం రత్నాకరమనుత్తమమ్ ॥

॥ 21 - 11 ॥

గాం విన్దతా భగవతా గోవిన్దేనామితౌజసా ।

వరాహరూపిణా చాన్తరిక్షోభితజలావిలమ్ ॥

॥ 21 - 12 ॥

బ్రహ్మర్షిణా వ్రతవతా వర్షాణాం శతమృత్రిణా ।

అనాసాదితగాధం చ పాతాలతలమవ్యయమ్ ॥

॥ 21 - 13 ॥

అధ్యాత్మయోగనిద్రాం చ పద్మనాభస్య సేవతః ।

యుగాదికాలశయనం విష్ణోరమితతేజసః ॥

॥ 21 - 14 ॥

వజ్రపాతనసంత్రస్తమైనాకస్య అభయప్రదమ్ ।

డిమ్భూహవార్ధితానాం చ అసురాణాం పరాయణమ్ ॥

॥ 21 - 15 ॥

వడవాముఖదీప్తాగ్నేస్తోయహవ్యప్రదం శివమ్ ।

అగాధపారం విస్తీర్ణమప్రమేయం సరిత్పతిమ్ ॥

॥ 21 - 16 ॥

మహానదీభిర్వహ్విభిః స్పర్ధయేవ సహస్రశః ।
అభిసార్యమాణమనిశం దదృశాతే మహార్ణవమ్ ।
ఆపూర్యమాణమత్యర్థం నృత్యమానమివోర్మిభిః ॥

॥ 21 - 17 ॥

గమ్భీరం తిమిమకర ఉగ్రసంకులం తం గర్జంతం జలచరరావరౌద్రనాదైః ।
విస్తీర్ణం దదృశతురమ్భరప్రకాశం తే2గాధం నిధిమురుమమ్భసామనన్తమ్ ॥ 21 - 18 ॥

ఇత్యేవం రుషమకరోర్మిసంక్కులం తం గమ్భీరం వికసితమమ్భరప్రకాశమ్ ।
పాతాలజ్వలనశిఖావిదీపితాన్తం పశ్యన్వ్యౌ ద్రుతమభిపేతతుస్తదానీమ్ ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తీకపర్వణి సౌపర్ణే ఏకవింశతమో2ధ్యాయః ॥ 21 ॥

“ప్రహేతిక” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

నైనం ఛందాంసి వృజినాత్ తారయంతి మాయావినం మాయయా వర్తమానమ్ ।
నీడం శకుంతా ఇవ జాతపక్షాః ఛందాంస్యేనం ప్రజహాత్యంతకాలే ॥

సాముద్రికం వణిజం చోరపూర్వం శలాకధూర్తం చ చికిత్సకం చ ।
అరిం చ మిత్రం చ కుశీలవం చ నైతాన్ సాక్ష్యే త్వధికుర్వీత సప్త ॥

నష్టం సముద్రే పతితం నష్టం వాక్యమశృణ్వతి ।
అనాత్మని శ్రుతం నష్టం నష్టం హుతమనగ్నికమ్ ॥

మద్యపానం కలహం పూగవైరం భార్యాపత్యోరంతరం జ్ఞాతిభేదమ్ ।
రాజద్విష్టం స్త్రీపుంసయోర్వివాదం వర్జ్యాన్యాహుర్యశ్చ పంథాః ప్రదుష్టాః ॥

